

Transportministeriet
Att. Berit Gohr Kaptain
Sendt pr. mail til koltrafik@trm.dk; bgk@trm.dk

3. oktober 2013

Høringssvar til lovforslag om letbane på Ring 3

Dansk Ledningsejerforum har modtaget lovforslag om letbane på Ring 3 i høring, og ønsker på den baggrund at fremkomme med bemærkninger hertil.

På side 18 i bemærkningerne til lovforslaget anslås det, at udgifterne til forventede ledningsomlægninger vil udgøre 750 mio. kr. Dette er en meget stor udgift for ledningsejerne – og dermed også for forbrugerne, hvorfor projektet er vigtigt for disse parter. Derfor er det vigtigt, at projektet gennemføres på en omkostningseffektiv måde.

Samarbejdet med Metroselskabet I/S

Af lovforslagets bemærkninger fremgår, at det er Metroselskabet I/S, som skal varetage samtlige administrationsopgaver for Ring 3 Letbane I/S, herunder også dialogen med ledningsejerne. Dette område bør prioriteres højt, og Metroselskabet I/S bør have fokus på tidlig koordination og planlægning, mellem de arbejder ledningsejerne hver især skal udføre.

Tidlig udførsel af ledningsomlægninger

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger (afsnit 3), at ledningsomlægninger forberedes og eventuelt igangsættes parallelt med projektering af letbanen og udarbejdelse af VVM-redegørelsen. Videre fremgår det af bemærkningernes afsnit 3.3, at forhandlinger med ledningsejerne forudsættes indledt som led i de forberedende arbejder. Endelig fremgår det af Principaftale om anlæg og drift af en letbane på Ring 3, at ejerne på grundlag af resultatet af udbuddet af de store anlægskontrakter træffer endelig beslutning om gennemførelse af letbanen.

Ovenstående giver anledning til følgende bemærkninger.

Dansk Ledningsejerforum er positive overfor en tidlig inddragelse af ledningsejerne, således at disse har mulighed for at planlægge arbejder i god tid, så omkostninger kan holdes på et rimeligt niveau. En tidlig igangsættelse af ledningsomlægninger kan dog også indebære, at de igangsættes inden alle detaljer i projektet er kendte. Påbegyndes ledningsomlægningerne på dette tidspunkt, er der en stor risiko for, at ledningsomlægningerne viser sig unødvendige eller skal ændres på et senere tidspunkt i processen.

Derudover, at der givet mulighed for, at ejerne i Ring 3 Letbane I/S, på et sent tidspunkt i processen kan beslutte ikke at udføre letbanen.

Ovenstående betyder, at der er en markant risiko for - ikke ubetydelige - ekstra omkostninger. Det er ikke rimeligt, at denne risiko pålægges ledningsejerne, idet det er anlægsmyndigheden, der som ansvarlig står for det samlede projekt – og dermed også anlægsmyndigheden som skal projektere og anviser de nye placeringer for ledningsejernes ledninger.

Dansk Ledningsejerforum mener derfor, at det bør sikres, at udgifter til planlægning, projektering, om-lægninger m.v., der viser sig spildte, på grund af anlægsmyndighedens ændringer til projektet, godtgøres ledningsejerne.

I øvrigt bemærkes det, at eftersom princippet i vejlovens § 106 finder anvendelse, jf. § 22, lægger Dansk Ledningsejerforum til grund, at vejlovs-cirkulærets pkt. 55 også gælder:

"Udgifter ved ledningsflytninger kan efter omstændighederne og ikke mindst ved teleledninger, andrage betydelige beløb. Det er derfor af væsentlig betydning, at vejbestyrelsen ved administrationen af § 106 erkender dette forhold og bestræber sig på at bidrage til at reducere udgiften til ledningsflytninger til et minimum."

§ 22 - gæsteprincippet

Dansk Ledningsejerforum respekterer, at der i § 22 tages udgangspunkt i gæsteprincippet. Men vi mener, at gengivelsen af retsstillingen for det såkaldte "gæsteprincip" i lovforslagets bemærkninger til § 22 ikke er udtømmende. Det følger således af retspraksis, at gæsteprincippet kan være fraveget ved aftale, eller såfremt der er betalt vederlag for tilladelse til placering af en ledning på en ejendom. Betaling af vederlag er således kun af betydning, såfremt der mellem parterne ikke er truffet anden aftale.

I bemærkningerne til § 22 er der endelig anført, at "*Bestemmelsen om gæsteprincippet vil blive videreført i tilpasset form i det ændringsforslag til nærværende lovforslag, ...*"

Dansk Ledningsejerforum ønsker nærmere redegjort for, hvad der menes med dette. Gæsteprincippet er fastlagt i vejlovene og tilhørende retspraksis og kan ikke ændres ved denne lov.

Med venlig hilsen
f/Dansk Ledningsejerforum

Helle Stisen
Sekretær

Dansk Ledningsejerforum er et samarbejdsorgan og interesseorganisation for danske ledningsejer-organisationer og regionale eller landsdækkende ledningsejere.

Medlemmer af Dansk Ledningsejerforum er:

Foreningen for Vandværker i Danmark
Dansk Energi
Dansk Fjernvarme
Danske Vand- og Spildevandsforening
Naturgasselskaberne
Forenede Danske Antenneanlæg
TDC
Telia Danmark